

С. С. ШРАМКО

Сабріє Сейтжелієвна Шрамко, науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Серед актуальних питань, що виникають у процесі дослідження громадськості як суб'єкта запобігання злочинності, першочергове значення має оцінка ефективності її діяльності. Це природно, адже оцінка досягнутих результатів на відповідність встановленим критеріям сприяє підвищенню функціональної ефективності та результативності діяльності громадськості, дає змогу формувати систему мотивації та поведінкові стратегії, є дієвим засобом забезпечення належної взаємодії суб'єктів запобігання злочинності різних рівнів та їх вдосконалення.

Запобігання злочинності охоплює різноманітні сфери суспільного життя, що передбачає цілеспрямовану діяльність державних органів і громадськості. Сьогодні в багатьох країнах світу основним підходом до ефективного впливу на злочинність стає її контролювання, здержування на певному рівні, що припускає відповідну стратегію і тактику боротьби з нею: соціальне реформування, вдосконалення законодавства і правозастосовчої діяльності, пенітенціарної практики, винахід і розробка економічних і результативних заходів запобігання злочинності. Іншими словами, ефективність боротьби зі злочинністю оцінюється спроможністю держави утримувати припустимий рівень злочинності в країні¹.

За радянських часів у науковій літературі та на практиці неодноразово порушувалося питання щодо необхідності підвищення ефективності громадського впливу в запобіганні правопорушень та злочинної поведінки. Наприклад, В. П. Чистяков писав, що проблема ефективності належить до числа «наскрізних», однаково важливих як для державних органів, так і для громадських формувань, особливо при вирішенні завдань щодо укріплення законності та правопорядку. Він наголошував, що в загальному виді ефективність діяльності наявних форм участі громадськості в підтриманні правопорядку і боротьбі з правопорушеннями полягає в досягненні максимальних результатів при реалізації поставлених цілей та завдань².

У науці проблематиці дослідження ефективності у сфері боротьби зі злочинністю та її оцінці приділяється значна увага. Зокрема, розробці положень стосовно ефективності системи запобігання злочинності та діяльності органів кримінальної юстиції присвячено праці В. І. Борисова, В. В. Голіни, А. Е. Жалінського, А. П. Закалюка, В. С. Зеленецького, Н. В. Глинської, О. М. Литвинова, А. І. Марцева, С. В. Максимова, С. С. Мірошниченка, О. В. Сердюка, А. Х. Степанюка, О. Ю. Шостко, І. С. Яковець. Водночас, не зважаючи на ґрунтовний науковий аналіз зазначених питань, проблема ефективності діяльності громадськості щодо запобігання злочинності ученими не розглядалася.

Метою статті є визначення на підставі аналізу сучасного стану участі громадськості в запобіганні злочинності критеріїв оцінки її ефективності.

Науковцями справедливо зазначається, що ефективність функціонування системи в цілому та її складових залежить від багатьох об'єктивних та суб'єктивних чинників, до яких передусім слід віднести рівень організованості самої системи, досконалість її структури, ступінь взаємодії з іншими спорідненими системами при вирішенні загальних завдань запобігання злочинності³. Виходячи із положень теорії управління, ефективність у найбільш загальному розумінні повинна відповідати наступним умовам: поєднанню інтересів суспільства, колективу та особи в регульованій сфері діяльності; викликати інтерес до справжніх, а не вигаданих результатів; відбивати об'єктивний результат цілеспрямованої діяльності та гарантувати користь змін; володіти властивістю об'єктивної порівнянності⁴.

У сфері запобігання злочинності вимір та оцінка ефективності здійснюється на всіх рівнях управління для досягнення різних цілей. У спрощеному вигляді, співвідношення між метою та досягнутим результатом є показником ефективності. Ефективність запобігання злочинності залежить від умов ефективності – вимог до якості організації та здійснення запобіжної діяльності і стану середовища, в якому вона реалізується. Ними охоплюються різні позиції ресурсного забезпечення запобігання злочинності, які включають наукові, правові, організаційні, інформаційні та інші аспекти її здійснення⁵. О. М. Литвинов вказує, що визначення ефективності запобігання злочинності частіше передують формулюванню теоретичного висновку або методичної рекомендації щодо закономірностей функціонування системи, шляхів її вдосконалення; в основу управлінського рішення закладена оцінка ефективності⁶.

У загальному сенсі *ефективність* – це співвідношення фактичного результату з поставленою метою. У криминологічній літературі під *ефективністю* розуміється комплекс параметрів запобіжної системи, які забезпечують усвідомлення соціальних потреб у запобіжній діяльності, переведення їх у систему очікуваних

цілей та отримання відповідних до них результатів. Разом із тим *ефективність* – категорія оцінна, і як така здатна відігравати важливу роль в управлінні різними видами соціальної діяльності, у тому числі запобіжною діяльністю громадськості.

Оцінка ефективності діяльності громадськості в запобіганні злочинності має ґрунтуватися на певних критеріях, за якими визначається ефективність функціонування цього суб'єкту запобігання злочинності. Під оцінкою ми розуміємо ставлення до соціальних явищ, людської діяльності, поведінки, встановлення їх значущості, відповідність окремим нормам та принципам моралі (схвалення чи осуд, згода чи критика). Оцінка, у першу чергу, – пізнання спрямованості діяльності, тобто, встановлення таких завдань, які свідчили б про настання чи відсутність бажаних результатів, об'єктивне визначення фактичного стану справ. Дослідники у сфері діяльності державної кримінально-виконавчої служби України вважають, що оцінка її ефективності має сприяти тому, щоб структурні підрозділи цієї служби комплексно вирішували поставлені перед ними завдання. У зв'язку з цим вчені вказують на ймовірність безпредметності проводжуваної ДКВС діяльності без проведення якісної оцінки⁷.

Визначення критеріїв оцінки ефективності стимулюватиме вирішення конкретних завдань та досягнення певної мети. Тут під метою ми маємо на увазі очікуваний майбутній або досягнутий результат якоїсь діяльності. Але мета – якісна категорія, що не може бути безпосередньо використана для виміру результатів ефективності. Оскільки самі собою критерії не дають можливості результативно оцінити ефективність запобіжної діяльності громадськості, необхідна розробка *показників вимірювання ефективності*, представлених конкретними цифрами, з поділом на кількісні, якісні та показники результативності⁸. Вибір показників визначається змістом цілей, що є, так би мовити, ідеальним критерієм ефективності. Ці показники певною мірою умовні та не можуть повністю відобразити всі напрями досліджуваного інституту. Однак їх введення значно полегшить завдання виміру результатів функціонування інституту громадського запобігання злочинності, оцінки його ефективності та розробки шляхів її підвищення⁹. Іншими словами, одним із головних завдань у процесі оцінки ефективності є постановка правильного діагнозу: вирішити, які напрями діяльності слід укріплювати та розвивати, а які перебувають на бажаному рівні¹⁰.

Зазвичай на практиці ефективність запобіжної діяльності громадськості майже не співвідноситься з досягнутими позитивними змінами в запобіганні злочинності. За зауваженням А. П. Закалюка, на перший план при оцінці ефективності діяльності громадських формувань нерідко ставляться кількісні показники: кількість їх членів, проведені за їх участю заходи, виявлені та затримані правопорушники, не враховуючи того, які сприятливі зміни досягнуті завдяки громадському впливу в моральній та правовій свідомості останніх¹¹. Підтримуючи цю думку, ми вважаємо, що при визначенні ефективності громадського запобіжного впливу на злочинність, не слід спиратися лише на кількісні показники, оскільки вони не можуть повною мірою відобразити реальний стан справ у сфері запобігання злочинності. Якщо звернутися до офіційних даних щодо показників кількості та чисельності громадських формувань правоохоронної спрямованості, які створюються безпосередньо для запобігання та припинення адміністративних правопорушень і злочинів, захисту життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, слід було б визнати, що така форма участі громадськості не виправдовує себе. За останні десять років кількість зазначених громадських формувань знизилась майже на 75 %. Водночас результативність тих формувань, що діють, свідчить про інше, а саме – суттєвий опір поширенню злочинності.

Відмітимо, що діє й така форма участі окремих громадян та їх об'єднань, статистичних даних щодо діяльності яких не існує, а тому виміряти їх ефективність у кількісних показниках неможливо. Так, наприклад, важко поррахувати скільки злочинних намірів не вдалося втілити завдяки своєчасному громадському впливу, або наскільки підвищився стан правосвідомості населення, знизився рівень віктимізації населення або ступінь його страху перед злочинністю.

З огляду на зазначене, методологія оцінки ефективності запобіжної діяльності громадськості має виходити із розуміння й урахування *організації* запобіжної діяльності громадськості та *діяльності* громадськості щодо запобігання злочинності.

Ефективність запобіжної діяльності громадськості багато в чому залежить від організаційно-управлінських умов механізму забезпечення такої діяльності. Зосередження уваги на організаційно-управлінському процесі забезпечення діяльності у сфері запобігання злочинності зумовлюється тим, що він формує, регулює, керує, координує, узгоджує, забезпечує взаємодію в ході загальної діяльності державних органів та установ, громадських формувань та окремих громадян¹². Сутність організаційних питань полягає в тому, щоб кожен, хто включений в управління процесами боротьби зі злочинністю мав на це необхідні права та ніс в їхніх межах повну відповідальність¹³. Отже, діяльність громадськості щодо запобігання злочинності також має бути організаційно забезпеченою, а саме потребує інформаційного забезпечення, належної взаємодії та правового регулювання. Залучення представників громадськості до діяльності із запобігання злочинності та організація їх участі головним чином покладається на органи державної влади, у першу чергу, правоохоронні. Це стосується насамперед громадських формувань правоохоронної спрямованості, які створюються та діють відповідно до чинного законодавства України¹⁴. Щодо окремих громадян або їх самоорганізацій, то їх запобіжна діяльність також має координуватися та певним чином узгоджуватися. За слушною думкою деяких учених, сама ціль може бути соціально корисною, але шлях її досягнення може дискредитувати поставлені завдання¹⁵.

При опитуванні співробітників правоохоронних органів на питання, чи існує потреба в залученні громадськості до запобігання злочинності, ствердно відповіло 54 % респондентів, утім тільки 38 % з числа опи-

туваних спираються у своїй професійній діяльності на потенціал громадськості*. Своєю чергою, опитування пересічних громадян країни (2400 респондентів) дали такі результати: на питання, чи є потреба в участі громадськості у запобіганні злочинності, 83 % відповіли «так», але готовність допомагати та взаємодіяти з правоохоронними органами виявили лише 68 % респондентів. Такий стан пояснюється відсутністю розуміння щодо організації такої діяльності та її втілення у практичну площину, що говорить про застарілість чинної системи залучення громадськості до запобігання злочинності, її організації та управління. Наведене свідчить про необхідність упровадження змін, застосування нових підходів до механізму організації та управління запобіжною діяльністю громадськості з урахуванням реалій сьогодення.

Важливою умовою успішної діяльності із запобігання злочинності є налагоджена співпраця між органами влади, місцевого самоврядування, правоохоронними органами та громадськістю. Разом із тим, як показує практика, на даний час відсутня належна державна підтримка діяльності громадськості. Органами влади та місцевого самоврядування приділяється незначна увага до створення умов для успішної роботи громадських формувань правоохоронної спрямованості, які вже діють, не говорячи про пропаганду такої участі та залучення нових членів із числа активних громадян. Також на низькому рівні перебуває організація правової освіти членів громадських об'єднань та навчання їх формам і методам боротьби зі злочинністю. Залишає бажати кращого й матеріально-технічне забезпечення такої діяльності, що, звісно, заважає залученню нових членів до громадських формувань правоохоронної спрямованості¹⁶.

Щодо нормативного забезпечення діяльності громадськості слід зазначити таке. У нормах національного законодавства передбачається участь громадськості у заходах щодо запобігання злочинності. Прийнятий у 2000 р. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону» регулює діяльність громадських формувань правоохоронної спрямованості, що створюються безпосередньо для запобігання та припинення адміністративних та кримінальних правопорушень, а також охорони державного кордону. Зокрема, в Україні створено та запроваджено інститут громадських та наглядових рад, які діють при міністерствах, органах центральної виконавчої влади та влади на місцях. Тобто залучення громадянського суспільства до формування та реалізації державної політики у сфері боротьби зі злочинністю закріплено, а дієвий механізм реалізації та використання запобіжного потенціалу громадськості відсутній. Звідси виникають складнощі в установленні партнерських відносин з органами державної влади, зокрема правоохоронними, що викликає зниження суспільного інтересу до співробітництва у сфері запобігання, припинення та розкриття кримінальних правопорушень.

Ефективність громадського запобіжного впливу на злочинність залежить від того, які засоби та методи використовуються громадськістю для досягнення мети. Говорячи ж про мету, яку переслідує у своїй запобіжній діяльності громадськість, то в загальному плані – це руйнівний вплив на злочинність. Громадяни України відповідно до Конституції України створюють в установленому законом¹⁷ порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин. Тобто спрямованість такої самоорганізації громадян полягає в здійсненні громадського запобіжного впливу на злочинність. Громадський вплив є одним з інструментів регулювання життя суспільства, відносин особистостей у соціальному середовищі, запобігання їх конфліктній (протиправній) взаємодії. І однією з важливих сфер громадського впливу є спрямованість на забезпечення правопорядку та запобігання його порушенню. Він за допомогою соціально-психологічного механізму забезпечує дотримання прийнятих у суспільстві норм правомірної поведінки, а також є засобом соціального контролю та корекції поведінки особи згідно із встановленими нормами та вимогами. Змістовна відмінність полягатиме тільки у використанні тих чи інших форм (засобів) та методів досягнення зазначеної мети.

Антикриміногенний потенціал громадськості характеризується значною мірою впливу на широке коло криминогенних чинників. Громадськість може проявляти свою антикримінальну активність на початкових етапах криминогенної детермінації, у той час, коли причини та умови злочинів тільки виникають і ще не має підстав для втручання правоохоронних органів у процес цієї детермінації. Перевагою запобігання злочинам за допомогою громадськості є також неформальний характер значної частини превентивних заходів, які засновані на моральному авторитеті, можливостях сім'ї та побутового оточення. Сила громадської думки може позитивно впливати на зміни в особистості правопорушників та підкріплювати свідомість законослухняних громадян у правильності життя й діяти приписами закону.

Проведений аналіз статутів громадських формувань з охорони громадського порядку, дав можливість установити, що їхніми основними завданнями є: надання допомоги органам внутрішніх справ у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки; запобігання адміністративним правопорушенням; інформування органів внутрішніх справ про вчинені злочини або злочини, що готуються; сприяння органам внутрішніх справ у виявленні та розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, захисту інтересів держави, підприємств, установ, громадян від злочинних посягань; участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху; боротьба

* *Примітка.* В опитуванні взяли участь 470 співробітників правоохоронних органів з усіх обласних центрів України, крім Донецької, Луганської областей та АР Крим.

з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх; надання невідкладної допомоги особам, що потерпіли від нещасних випадків чи правопорушень; контроль за дотриманням громадського порядку тощо.

На нашу думку, перелічені завдання громадських формувань декілька звужені. Важливим є також організація добровольцями заходів з роз'яснення громадянам законодавства України й проведення виступів у засобах масової інформації та перед населенням з метою запобігання правопорушень та впливу на осіб, схильних до антигромадських вчинків. Наприклад, антикорупційна діяльність громадських об'єднань та окремих громадян здійснюється за такими напрямками: нагляд за додержанням антикорупційного законодавства; замовлення та проведення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів; моніторингу запобігання злочинів та правопорушень корупційної спрямованості; здійснення громадського контролю при прийнятті владних рішень щодо розподілу та використання державних коштів; повідомлення про виявлені факти вчинення корупційних дій; поширення правових знань та антикорупційних настанов серед населення тощо.

Нами було запропоновано співробітникам правоохоронних органів оцінити результативність діяльності громадськості щодо підтримки правопорядку на вулицях. Результати відповідей виявилися такими: цілком позитивно оцінило 19 % опитуваних; скоріше позитивно, ніж ні – 30 %; скоріше негативно, ніж ні – 20 %; негативно – 11 %; нейтральна оцінка у 20 % респондентів. Ті хто оцінив результативність діяльності громадськості щодо підтримки правопорядку на вулицях негативно або скоріше негативно, ніж ні пояснили відповіді таким чином: 12 % вважають, що громадськість недостатньо активна; на думку 9 % сама громадськість зневірена у своїй діяльності; 25 % пояснили це слабкою координацією та підтримкою населенням заходів правоохоронних органів; діяльність юридично неврегульована – вважають 25 %.

Громадськість як суб'єкт запобігання злочинності покликана надавати всебічну допомогу та підтримку органам державної влади, зокрема правоохоронним, у заходах щодо запобігання та протидії злочинності. А тому її запобіжна діяльність, на наше переконання, має відповідати певним вимогам. Що стосується спеціалізованих об'єднань громадян, то відповідно до Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону» від 22 червня 2000 р. № 1835-III членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону можуть бути громадяни України, які досягли 18-річного віку, виявили бажання брати участь у зміцненні правопорядку і в охороні державного кордону та здатні за своїми діловими, моральними якостями і станом здоров'я виконувати на добровільних засадах взяті на себе зобов'язання. Члени громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону можуть брати участь у забезпеченні правопорядку та охороні державного кордону за місцем реєстрації цих об'єднань та лише після проходження відповідної правової та спеціальної підготовки в органах Національної поліції, підрозділах Державної прикордонної служби України і одержання в органі місцевого самоврядування посвідчення члена громадського формування і нарукавної пов'язки, зразки яких затверджуються Кабінетом Міністрів України. Підготовка членів зазначених громадських формувань здійснюється у порядку, що встановлюється Міністерством внутрішніх справ за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у справах охорони державного кордону України.

Слід також додати, що громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону проводять свою діяльність під контролем органів Національної поліції, підрозділів Державної прикордонної служби України. При опитуванні співробітників правоохоронних органів ми намагалися з'ясувати їх думку щодо того, чи можуть громадяни або їх об'єднання здійснювати заходи із запобігання злочинності самостійно, не взаємодіючи та не координуючи свою діяльність із правоохоронними органами. Негативно відповіли 84 % опитуваних. На питання, у яких формах, на їх думку, має здійснюватися діяльність громадськості із запобігання злочинності, 70 % респондентів відповіло, що це мають бути офіційно зареєстровані формування, що діють на підставі статуту.

При дослідженні сутності вимог, що ставляться до громадськості як до суб'єкта запобігання злочинності, слід виходити із базових принципів суспільного буття людини. Це дотримання правових і моральних норм, правил, загальнолюдської культури, послідовності та вимогливості у вирішенні поставлених завдань. Такі якості є підґрунтям для уникнення або зведення до мінімуму супутніх небажаних результатів, що можуть настати під час громадського запобіжного впливу.

На підставі викладеного критеріями оцінки ефективності діяльності громадськості щодо запобігання злочинності слід вважати: 1) поширеність участі та якісний склад залучених осіб; 2) мету запобіжного впливу; 3) організаційно-управлінське забезпечення такої діяльності; 4) відповідність встановленим вимогам (законності) при використанні певних засобів і методів; 5) ступінь досягнення поставлених завдань; 6) стійкість отриманого запланованого результату та ставлення суспільства до результатів діяльності. На наш погляд, застосування такого комплексного підходу до оцінки ефективності діяльності громадськості як суб'єкта запобігання злочинності дасть змогу об'єктивно визначити фактичний стан справ та сприятиме удосконаленню системи громадського запобіжного впливу на злочинність в Україні.

¹ Голіна В. В. Деякі питання ефективності попередження злочинності / В. В. Голіна // Питання конституційно-правового статусу прокуратури України та удосконалення її діяльності: зб. наук. праць. / ред. кол. : Л. М. Давиденко, П. М. Каркач та ін. – Х. : ПК Генеральної прокуратури України, 1999. – С. 237.

² Чистяков В. П. Некоторые вопросы повышения эффективности социально-политической активности трудящихся в сфере охраны общественного порядка // Взаимодействие органов внутренних дел с общественностью по обеспечению охраны

общественного порядка : сб. науч. тр. – К. : Науч.-исслед. и редакц.-издат. отдел Киевской высшей школы МВД СССР им. Ф. Э. Дзержинского, 1982. – С. 38–45. – С. 38.

³ Лопушанский Ф. А. Следственная профилактика преступлений: опыт, проблемы, решения / Ф. А. Лопушанский. – К. : Наук. думка, 1980. – С. 50.

⁴ Большая советская энциклопедия : в 51 т. – Т. 49 / гл. ред. Б. А. Введенский. – Изд. 2-е – М. : Больш. сов. энцикл., 1954. – С. 284–286.

⁵ Голина В. В. Вказана праця. – С. 235.

⁶ Литвинов А. Н. Предупреждение преступлений и правонарушений. Профилактическая работа с населением: научно-практическое пособие / А. Н. Литвинов. – М. : ЮРКНИГА, 2004. – С. 111.

⁷ Степанюк А. Х. Ефективність діяльності державної кримінально-виконавчої служби України / А. Х. Степанюк, О. С. Четверикова, І. С. Яковець : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. А. Х. Степанюка. – Х. : Кроссеруд, 2009. – С. 27.

⁸ Бабенко В. І., Руденко М. В. Прокурор у галузі охорони довілля: сутність, повноваження, організація: навч. посіб. – К. : Вид. дім «Ін Юре», 2005. – С. 201–202.

⁹ Левакова Э. Н. Проблемы повышения эффективности общественного обвинения и защиты / Э. Н. Левакова // Проблемы участия общественности в борьбе с преступностью. – М. : МЮИ, 1978. – С. 123.

¹⁰ Степанюк А. Х. Вказана праця. – С. 27.

¹¹ Закалюк А. П. Общественное воздействие и предупреждение правонарушений / А. П. Закалюк. – К. : Наук. думка, 1975. – С. 107–108.

¹² Литвинов А. Н. Вказана праця. – С. 34.

¹³ Аванесов Г. А. Криминология : учебник 2-е изд. перераб. и доп. / Г. А. Аванесов. – М. : Изд-во Акад. МВД СССР, 1984. – С. 452.

¹⁴ Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону : Закон України від 22 червня 2000 р. № 1835-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338.

¹⁵ Степанюк А. Х. Вказана праця. – С. 35.

¹⁶ Шрамко С. С. Взаємодія правоохоронних органів із громадськістю у сфері запобігання злочинності / С. С. Шрамко // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. // редкол. : В. І. Борисов та ін. – Х. : Право, 2013. – Вип. 26. – С. 325.

¹⁷ Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22 червня 2000 р. № 1835-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338.

Резюме

Шрамко С. С. Оцінка ефективності діяльності громадськості щодо запобігання злочинності в Україні.

У статті досліджується питання ефективності діяльності громадськості як суб'єкта запобігання злочинності. Наведені теоретичні положення щодо визначення оцінки ефективності громадського запобіжного впливу. На підставі аналізу організації та діяльності громадськості щодо запобігання злочинності запропоновані критерії оцінки її ефективності.

Ключові слова: громадськість; запобігання злочинності; ефективність; критерії оцінки ефективності; громадський запобіжний вплив.

Резюме

Шрамко С. С. Оценка эффективности деятельности общественности по предупреждению преступности в Украине.

В статье исследуются вопросы эффективности деятельности общественности как субъекта предупреждения преступности. Приведены теоретические положения относительно определения оценки эффективности общественного предупредительного воздействия. В результате анализа организации и деятельности общественности по предупреждению преступности предложены критерии оценки их эффективности.

Ключевые слова: общественность; предупреждение преступности; эффективность; критерии оценки эффективности; общественное предупредительное воздействие.

Summary

Shramko S. The assessment of performance of the public activity on crime prevention in Ukraine.

The aspects of the public activity as a subject of crime prevention have been analyzed in the article. The theoretical conditions of the determination of the assessment of performance of the public prevention influence have been considered. On the basis of the analysis of the public organization and activity on crime prevention the author proposed the criteria of the assessment of its performance.

Key words: the public; crime prevention; performance; criteria of the assessment of performance; the public prevention influence.